

RAMADAN GAAT VAN START

Voor miljoenen moslims over de hele wereld gaat deze week de vastentijd ramadan weer van start; een van de vijf zuilen van de islam. Gedurende de ramadan zijn onder andere het nuttigen van spijzen en dranken tussen dageraad en zonsondergang niet toegestaan. Het is voor de gelovigen een periode van saamhorigheid, bezinning, liefdadigheid en verbroedering. Samenzijn tijdens de ramadan is belangrijk, maar onder de huidige omstandigheden niet zo eenvoudig te realiseren.

5

Foto: ANP Arie Kievit

Kocatepemoskee aan het Afrikaanderplein in Rotterdam-Zuid. Er zijn in deze tijd minder gelovigen, er wordt afstand gehouden en bezoekers dragen mondkapjes.

WAT IS RAMADAN?

Als je een willekeurige passant op straat vraagt om uit de doeken te doen wat ramadan is, wordt er al snel gedacht aan het vasten. In de eerste plaats is de ramadan echter de negende maand op de islamitische kalender die, in tegenstelling tot de door de westerse wereld gehanteerde Gregoriaanse kalender, gebaseerd is op de maancyclus en twaalf maanden telt van elk 29 à 30 dagen. Hierdoor verschuift de start van ramadan elk jaar ongeveer elf dagen en is er dus geen vaste startdatum op de Gregoriaanse kalender. Anno 2021 valt ramadan in de lente, de periode waarin de dagen aan het lengen zijn, maar de zon gelukkig nog niet zo laat ondergaat dat je pas tegen middernacht aan de maaltijd kunt beginnen.

10

De aanvang van de ramadan is in verschillende landen vaak op afwijkende dagen, omdat het belangrijkste voorschrift voor het begin van de maand ramadan nog altijd gebaseerd is op het visueel waarnemen van de maan en dat kan van plek tot plek uiteenlopen. Tegenwoordig wordt voor de waarneming doorgaans uitgegaan van Saoedi-Arabië, vanwege de ligging van de heilige plaats Mekka.

15

FEESTMAAND

De maand ramadan wordt beschouwd als een feestmaand waarin moslims, naar het voorbeeld van de profeet Mohammed, gedurende de dag – van zonsopgang tot zonsondergang – zich onthouden van voedsel. Het vasten wordt sawm (saum) of siyam genoemd. Dit houdt in dat veel moslims op deze tijden niet eten, drinken, roken en niet vrijen. Daarnaast zijn ook liegen, kwaadspreken en vloeken tijdens de ramadan extra kwalijk. Het vasten is een

20

van de vijf zuilen van de islam die, naast de ramadan, bestaan uit de geloofsbelijdenis (shahada), het gebed (salat), de pelgrimstocht naar Mekka (hadj) en liefdadigheid (zakat).

25 Zieken, zwangere en menstruerende vrouwen, soldaten in oorlogstijd, jonge kinderen, reizigers en alle anderen voor wie het vasten een risico vormt voor de gezondheid (denk bijvoorbeeld aan mensen met diabetes) of vertragend werkt op herstel van een ziekte zijn echter niet overal verplicht om te vasten, hoewel het inhalen ervan voor wie daartoe in staat is, wel wordt aangemoedigd.

30 Volgens de islam leert vasten de mens zichzelf te bedwingen en kan het eigenschappen aanleren als discipline, uithoudingsvermogen en vooral zelfbeheersing en leert het de mens de baas te zijn over begeerten en lusten. Verder zou vasten het inlevingsvermogen in de minderbedeelden versterken en het respect in de medemens en God vergroten. Elke dag dat men vast, wordt daarom als een overwinning gezien.

Het vasten stopt 's avonds met een kort gebed, een glas melk en een dadel. De dadelboom wordt vaak genoemd in de Koran en ook de profeet verbrak zo zijn vasten. Na het vasten volgt de 'iftar', oftewel een maaltijd.

35 ALTERNATIEVEN

De iftarmaaltijd wordt normaliter met naasten, zoals familieleden, burens en kennissen, en met gasten en verdere passanten genuttigd. Het is nu echter al de tweede maal dat het saamhorig en tezamen beleven van de ramadan en de iftar beperkt wordt door de pandemie-omstandigheden. Zo blijven de ruim vierhonderd moskeeën in Nederland nog zeker tot 20 mei dicht. Daarom is een groot aantal besturen van moskeeën 'heel hard op zoek gegaan naar alternatieven voor de vaste momenten die tijdens de ramadan worden beleefd', vertelt voorzitter Mushin Köktas van het Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO). 'Veel moslims hebben contact gelegd met lokale voedselbanken en stellen voedselpakketten samen die worden uitgedeeld aan minderbedeelden in de wijk.'

40 Emine Bolat, bestuurslid in de Suleymaniye moskee in Uden, ziet ook iets positiefs in deze tijd. 'Je kunt nu het geld dat je anders uitgeeft aan een etentje met familie en kennissen, gebruiken om te doneren aan een goed doel. Zo kan bijvoorbeeld een arm gezin in Afrika tijdens de vastenmaand eten'.

45

Na dertig dagen vasten wordt de ramadan feestelijk afgesloten met het Suikerfeest ofwel Id-al-Fitr. Ter gelegenheid van het Suikerfeest gaan moslims bij familie op bezoek, wordt iedereen in het nieuw gestoken, geeft men elkaar cadeautjes, worden zoete gerechten en lekkernijen gegeten en geeft men de armen aalmoezen. Ook het Suikerfeest zal anders verlopen dan men gewend is.

Foto: ANP Roos Koole

Iftarmaaltijd bij de Mescidi Aksamoskee in Den Haag

BRONNEN: WIKIPEDIA, NPOKENNIS.NL, NU.NL, DTVNIEUWS.NL, FUNX.NL